

نقش اقدامات مدیریت خطر در کاهش دادخواهی‌ها در استخرهای شهر تهران

بهزاد ایزدی^{۱*}، هاشم کوزه‌چیان^۲، محمد احسانی^۳، سعید صادقی بروجردی^۴، رضا سلیمانی^۵

^۱ استادیار دانشگاه کردستان، ^۲ و ^۳ دانشیار دانشگاه تربیت مدرس،

^۴ دانشیار دانشگاه کردستان، ^۵ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

تاریخ دریافت: ۹۱/۱۰/۱۴

تاریخ پذیرش: ۹۲/۰۲/۱۸

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی نقش مدیریت خطر در کاهش دادخواهی‌ها در استخرهای عمومی و خصوصی شهر تهران بود.

روش‌شناسی: جامعه آماری این تحقیق ۳۱۰ نفر از مدیران استخرهای عمومی و خصوصی شهر تهران بودند که از میان آن‌ها ۱۱۹ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی بود و ابزار مورد استفاده، دو پرسشنامه بود که پرسشنامه اول متغیرهای عینی را اندازه‌گیری می‌کرد و دیگری مربوط به مراحل مدیریت خطر بود. روایی پرسشنامه با نظر استادان مجرب و اعتبار آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ تعیین شد. اطلاعات مورد نیاز به‌صورت حضوری در محل فعالیت مدیران استخرها جمع‌آوری شد و از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t-test برای بررسی رابطه و مقایسه میزان وقوع حوادث در استخرهای عمومی و خصوصی استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که بین تجربه و عملیات مدیریت خطر رابطه معنی‌داری وجود ندارد. البته بین میزان وقوع حوادث در استخرها و دادخواهی‌ها رابطه معنی‌داری مشاهده شد. همچنین نتایج نشان داد که رابطه معنی‌داری بین میزان دادخواهی‌ها و عملیات مدیریت خطر در استخرها وجود دارد.

نتیجه‌گیری: به‌کارگیری اقدامات مدیریت خطر در استخرها می‌تواند میزان وقوع حوادث و دادخواهی‌ها را کاهش دهد و محیطی امن را برای استفاده‌کنندگان از این اماکن فراهم کند.

واژه‌های کلیدی: مدیریت خطر، دادخواهی، استخر.

مقدمه

از زمانی که دادگاهی در نیوجرسی^۱ به بیشتر از یک میلیون دلار غرامت در پی دادخواست^۲ غفلت به یک ورزشکار ژیمناست و دادگاهی در کالیفورنیا^۳ به بیشتر از ۳۰۰۰۰۰ دلار غرامت به یک بازیکن فوتبال رأی داد، دوره جدیدی برای ورزش‌ها در سال ۱۹۶۰ میلادی شروع شد. تا قبل از سال ۱۹۶۰، آسیب‌های شرکت‌کنندگان و پذیرش خطر آسیب‌دیدگی در ورزش‌های بین دانشکده‌ای و تفریحی به عنوان بخشی از بازی‌ها مطرح بود. تقریباً در سال ۱۹۷۰ بود که آگاهی والدین و ورزشکاران در زمینه حقوق و جبران خسارات از مدارس تفریحی و ورزشی افزایش یافت. تصمیم و رأی هیئت منصفه در سال ۱۹۸۲ در مدرسه عمومی تامسون^۴ بیشترین توجه را به خود جلب کرد. در این رأی مبلغ ۲/۶ میلیون دلار غرامت به یک بازیکن فوتبال مدرسه متوسطه - که از ناحیه گردن متحمل آسیب شده بود - پرداخت شد. بعد از این حوادث بود که مشاوره در زمینه مدیریت خطر و ایمنی ورزشی در تأسیسات تفریحی و ورزشی برای راه‌های پیشگیری و اداره کردن خطرات ارائه شد (گیروان و گیروان، ۱۹۹۳). فلتمیر^۵ (۲۰۰۳) اشاره می‌کند که دادخواهی تأسیسات آبی در آینده افزایش پیدا خواهد کرد و حرفه‌ها و مشاغل آبی باید دارای سطوح معین اجرا و عملیات اصول بنیادی مدیریت خطر تأسیسات آبی باشند (سیائو، ۲۰۰۵).

شایع‌ترین خطرات یا صدماتی - که یک مدیر تأسیسات ورزشی یا تفریحی باید در کاهش آن‌ها تلاش کند - آسیب‌هایی است که باعث دادخواهی می‌شود (استایلز، ۲۰۰۲). تهدیدات دادخواهی از غفلت و سهل‌انگاری، گرایش به سمت دادگاه‌های داوری و قضاوت، نیاز آموزش بهتر عموم افراد در مورد ایمنی تأسیسات و امکانات آبی، سطوح بالای آگاهی‌های اجتماعی درباره خطرات محیط‌های آبی و تأکید بیشتر بر اقدامات پیشگیرانه نسبت به اقدامات ارتجاعی و انفعالی موجب نیاز به مدیریت خطر تأسیسات و تجهیزات آبی شده است (سیائو، ۲۰۰۵). مدیریت خطر روشی علمی برای مقابله با خطرات با پیش‌بینی خسارات و طراحی و اجرای روش‌هایی برای کاهش وقوع خسارات یا تأثیر مالی خسارات است. مفهوم مدیریت خطر در ورزش و تفریحات در اواسط ۱۹۷۰ میلادی شروع شد. کانون توجه مدیریت خطر در ورزش و تفریحات بر محدود کردن مواجهه با خطر و یا صدمه در تأسیسات است (استایلز، ۲۰۰۲).

همانطور که بیان شد بیشتر دادخواهی‌ها در تأسیسات آبی ناشی از آسیب شرکت‌کنندگان است و دادخواه صدمه ادعا می‌کند که بخشی از مؤسسه یا سازمان در زمینه آسیب وارده به او غفلت و

1. New Jersey
2. Lawsuits
3. California
4. Thompson
5. Fletemeyer

سهل‌انگاری کرده است (سیانو، ۲۰۰۵). انجام از روی بی‌مبالاتی در انجام یک وظیفه یا کم‌توجهی در اجرای یک وظیفه - که منجر به آسیب به یک شرکت‌کننده یا اموال و دارایی‌ها شود - غفلت نامیده می‌شود (سیدلر، ۱۹۹۹). به منظور شناسایی مقصر غفلت چهار عنصر لازم است: فرد دارای وظیفه، نقض قانون، علت و صدمه. هر کدام از این عناصر برای ادعای غفلت یک شخص مورد استفاده قرار می‌گیرد (وندر اسمیسون، ۱۹۹۰).

شارپ^۱ (۱۹۹۰) سه دلیل را برای اجرای برنامه‌های مدیریت خطر در مراکز ورزشی و تربیت بدنی بیان می‌کند که به‌طور کلی، شرایط به سمت دادخواهی حوادث پیش رفته است و اهمیت نگرش دادگاه‌های قضاوت و داوری به دادخواهی و ورزش و گرایش به سوی ابطال معافیت دولتی از دادخواهی حوادث بیشتر شده است. بنابراین، صاحبان کسب و کارها با فراهم کردن محیطی کارآمد و امن می‌توانند دادخواهی‌های قانونی را کاهش و محبوبیت کسب و کارها را افزایش دهند. مدیریت خطر مؤثر باید عوامل خطرزا و دادخواهی‌ها را شناسایی کند و راه‌حل‌ها و پیشنهادهای مؤثر برای آن‌ها ارائه دهد (هوتسکی، ۲۰۰۶). مدیریت خطر در قرن ۲۱ به علت دادخواهی‌ها و ایمنی مشتریان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد شد، زیرا پیامد دادخواهی‌ها به‌صورت آشکارتری خود را نشان می‌دهند؛ آموزش در راهبردهای مدیریت خطر در تقاضای مدیران ورزشی و تفریحی برای فراهم کردن محیطی امن افزایش پیدا خواهد کرد؛ برنامه‌های مدیریت خطر اهمیت بیشتری در برنامه‌های ورزشی و تفریحی پیدا خواهند کرد؛ فعالیت‌های پرخطر در سال‌های آینده از محبوبیت بیشتری برخوردار خواهند شد و در تأسیسات تفریحی و ورزشی رشد چشمگیر و مداومی ایجاد خواهد شد (استایلز، ۲۰۰۲).

هر چند مدیریت مسئول دادخواهی خطرات اصلی و جدید در بخش‌های عمومی هستند، اما این اقدامات در بخش‌های خصوصی پیش از این به‌کار برده شده است. اولین سازمان‌هایی که اقدامات مدیریت خطر را به کار بردند، شرکت بیمه در بیمارستان‌ها، مدارس عمومی و دانشگاه‌ها بودند. این گروه‌ها در ابتدا با مدیریت خطر مالی سرو کار داشتند. به هر حال مدیریت خطرات مالی به‌تنهایی برای نیازهای منحصربه‌فرد ورزش، تربیت‌بدنی و صنعت اوقات فراغت کافی نبودند. بنابراین صنعت ورزش نباید تنها بر مدیریت خطر مالی متمرکز شود، بلکه باید بر مدیریت خطر برنامه‌ای تمرکز کند. به عنوان مثال "زیان" در صنعت بیمه مالی است، اما یک خسارت در صنعت ورزش شامل احتمال یا خطری است که شرکت‌کننده متحمل آسیب می‌شود. در تحقیقات پیشین تأیید شده است که آسیب شرکت‌کننده یا کارمند می‌تواند در زیان و ضرر مالی سازمان تأثیر داشته باشد، اما دلیل مهم برای کنترل خطر باید مسئولیت اخلاقی برابر با آسیب دیگران باشد. همچنین وظیفه قانونی مدیران است که محیطی امن برای شرکت‌کننده مهیا کنند (آرون، ۲۰۰۴). افزایش

1. Sharp

دادخواهی‌ها در حوزه‌های تفریحی و اوقات فراغت چندین دلیل دارد: افزایش مشارکت در تفریح، افزایش فعالیت‌های چرخشی در سال، تکنولوژی جدید و تجهیزات پیچیده و افزایش دسترسی به خدمات قانونی (بالیو و ماتیوز، ۱۹۸۴).

به دلیل افزایش استفاده از تأسیسات ورزشی، مدیران این تأسیسات با انواع گسترده‌ای از دادخواهی‌ها در عملیات روزانه خود مواجه می‌شوند (مالرونی و فارمر، ۱۹۹۵). در زمان‌های گذشته، دادخواهی مسئله‌ای اصلی برای صدمات ورزشی نبود، زیرا شرکت‌کنندگان ورزشی پذیرفته بودند که خطر برای شرکت‌کننده در فعالیت‌های بدنی وجود دارد، اما در جامعه امروز دادخواهی بر ضد کسب و کارها متداول و معمولی است و دادخواهی صدمات در فعالیت‌ها و رقابت‌های تفریحی افزایش یافته است (بارنستین، ۱۹۹۴؛ کاتن، ۲۰۰۱). کانون توجه مدیریت خطر در تفریح و فعالیت‌های بدنی بر محدود کردن خطر، آسیب و یا خطر تأسیسات است. شایع‌ترین خطرات یا صدمات - که مدیر تأسیسات باید در کم کردن آن‌ها تلاش کند- صدمات ورزشی مشتریان تأسیسات است که باعث دادخواهی‌ها می‌شوند. بنابراین اهداف مدیریت خطر توانا ساختن سازمان‌های پیشنهاد دهنده فعالیت‌ها و خدمات است که آن‌ها بتوانند در یک محیط امن و با کاهش دادن احتمال دادخواهی و خطرات پولی فعالیت کنند (مالرونی و آمون، ۱۹۹۵).

عناصر اصلی برای موفقیت مدیریت خطر عبارت‌اند از: شناسایی خطر، ارزیابی خطر، رفتار خطر و روش‌های عملیاتی استاندارد و کاربردی خطر (استایلز، ۲۰۰۲). فرایند مدیریت خطر اثربخش بدین معنی است که تمام خطرات کنترل‌شدنی هستند. برای کنترل این خطرات لازم است که اقداماتی از قبیل تشخیص و درک خطرات، پیش‌بینی نتایج احتمالی، شناخت افراد درگیر و اجرای اقدامات ایمنی موفق برای کاهش یا حذف خطرات صورت گیرد (دیمیتریادی و دیمیتریادی، ۲۰۰۷). مدیریت خطر در محیط‌های ورزشی ایده جدیدی نیست. شمار زیادی از مؤلفان نیاز برای مدیریت خطر، سیاست‌ها و شیوه‌های ایمنی را شناسایی کرده‌اند. امروزه راهبردهای مدیریت خطر در سطوح بالای ورزش‌ها در بیشتر سازمان‌ها و مؤسسات تفریحی و ورزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد و بیشتر اقدامات مدیریت خطر در چارچوب حوزه‌های ویژه مانند نظارت و آموزش، تأسیسات و تجهیزات، مراقبت پزشکی، گردشگری و حمل و نقل، ایمنی و حقوق اجتماعی قرار می‌گیرند (اوتاگو و براون، ۲۰۰۳). شانگ جون و ژین جیان^۱ (۲۰۱۲) با بررسی مهندسی مدیریت خطر در رویدادهای بزرگ در چین خاطر نشان می‌کنند که عواملی مانند سطح پایین اقدامات مدیریت خطر، کیفیت پایین پرسنل، تأخیر در ارزیابی خطر و فقدان سازماندهی مفاهیم مدیریت خطر به عنوان مشکلات و مسائل در اجرای مدیریت خطر مطرح هستند. این پژوهش به بررسی نقش اقدامات مدیریت خطر در کاهش دادخواهی‌ها در استخرهای شهر تهران پرداخته است و در پی

یافتن پاسخ به این سوالات است: آیا بین میزان رویداد حوادث در استخرها و دادخواهی‌ها ارتباطی وجود دارد؟ ارتباط بین میزان رویداد حوادث در استخرها و عملیات مدیریت خطر در استخرهای عمومی و خصوصی چگونه است؟ آیا عملیات مدیریت خطر تأثیری روی میزان دادخواهی‌ها در استخرهای شهر تهران دارد؟ آیا تفاوتی بین میزان وقوع حوادث در استخرهای عمومی و خصوصی شهر تهران وجود دارد؟ آیا بین میزان دادخواهی در استخرهای عمومی و خصوصی تفاوتی وجود دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - پیمایشی بود که به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق شامل مدیران عمومی و خصوصی شهر تهران بود که بنا به آمار اداره کل تربیت‌بدنی شهر تهران ۳۱۰ نفر بودند. در این تحقیق ۱۱۹ مدیر (زن و مرد) به عنوان نمونه آماری تحقیق و به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری عملیات مدیریت خطر پرسشنامه مدیریت خطر مراکز آبی از تحقیق سیائو^۱ (۲۰۰۵) بود. این پرسشنامه حاوی پنجاه سؤال بود. در مرحله اول پرسشنامه را استادان مجرب مورد ارزیابی تخصصی^۲ قرار دادند. با توجه به شرایط اجتماعی- فرهنگی، تعداد ۴۷ سؤال انتخاب شد. این پرسشنامه در پژوهش راهنما در اختیار ۲۵ مدیر استخر شهر تهران قرار گرفت و ضریب پایایی آن ۰/۸۵ محاسبه شد. اطلاعات مورد نیاز به‌صورت حضوری در محل فعالیت مدیران استخرها جمع‌آوری شد و برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون‌ها آماری t و ضریب همبستگی اسپیرمن با استفاده از برنامه آماری SPSS استفاده شده است. همچنین، برای بررسی طبیعی بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف ($k-s$) استفاده شد که نتیجه این آزمون نشان داد که داده‌ها طبیعی هستند (جدول ۱).

جدول ۱. نتیجه آزمون آلفای کرونباخ و کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی توزیع داده‌ها

متغیر	n	k-s	α
مدیریت خطر	۱۱۹	۰/۶۶۵	۰/۸۵

یافته‌های پژوهش

بر اساس یافته‌های پژوهش از مجموع ۱۱۹ آزمودنی، ۷۷/۳ درصد مرد و ۲۲/۷ درصد زن بودند. همچنین ۴۳/۷ درصد استخرها دارای برنامه مدیریت خطر و ۵۶/۳ درصد از آن‌ها فاقد آن بوده‌اند. بالاترین فعالیت ارائه شده در استخرها فعالیت تفریحی با ۹۸/۳ درصد بوده است، ۶۶/۴ درصد

1. Hsiao

2. Panel of expert

فعالیت آموزش شنای پایه، ۳۱/۹ درصد فعالیت هوازی، ۲۹/۴ درصد فعالیت نجات غریق، ۱۸/۵ درصد هیدروتراپی، ۱۴/۳ درصد فعالیت CPR (احیای قلبی-عروقی)، ۱۰/۱ درصد فعالیت واترپلو و کمترین فعالیت ارائه شده را غواصی با ۴/۲ درصد به خود اختصاص داده است. بر اساس یافته‌های تحقیق ۴۵/۴ درصد از استخرها در دوازده ماه گذشته حادثه‌ای نداشته‌اند. ۱۵/۱ درصد یک مورد، ۸/۴ درصد دو مورد، ۸/۴ درصد سه مورد، ۶/۷ درصد چهار مورد، ۲/۵ درصد پنج مورد و ۱۳/۴ درصد شش مورد به بالا حادثه داشته‌اند. بالاترین محل روی دادن حوادث را تخته شیرجه با ۳۵/۳ درصد به خود اختصاص داده است. بعد از آن به ترتیب کف استخر با ۲۵/۲ درصد، رختکن با ۲۳/۵ درصد، سونا با ۱۰/۹ درصد و جکوزی با ۱۰/۱ درصد قرار داشتند.

از نظر وضعیت دادخواهی ۲۲/۷ درصد از استخرها دادخواهی داشته‌اند و ۷۷/۳ درصد از استخرها دادخواهی نداشته‌اند. از نظر تعداد دادخواهی ۷۷/۳ درصد از استخرها هیچ‌گونه دادخواهی‌ای نداشته‌اند، ۱۴/۳ درصد یک مورد، ۵ درصد دو مورد و ۳/۴ درصد سه مورد به بالا دادخواهی داشته‌اند.

سایر یافته‌های پژوهش نشان داد که رابطه معنی‌داری بین میزان رویداد حوادث در استخرها و دادخواهی‌ها وجود دارد. همچنین اطلاعات حاصل از این پژوهش نشان داد که رابطه معنی‌داری بین میزان رویداد حوادث در استخرها و میزان دادخواهی‌ها با عملیات مدیریت خطر وجود دارد (جدول ۲).

جدول ۲. ضریب همبستگی پیرسون بین میزان وقوع حوادث و دادخواهی، بین میزان وقوع حوادث و عملیات مدیریت خطر، بین میزان دادخواهی‌ها و عملیات مدیریت خطر

عملیات مدیریت خطر	دادخواهی	میزان رویداد حوادث	
۰/۰۰۳ - ۰/۲۶۹ (**)	۰/۰۰۱ - ۰/۴۳۷ (**)	۱	میزان رویداد حوادث
۰/۰۱۰ - ۰/۲۳۴ (**)	۱	۰/۰۰۱ - ۰/۴۳۷ (**)	دادخواهی
۱	۰/۰۱۰ - ۰/۲۳۴ (**)	۰/۰۰۳ - ۰/۲۶۹ (**)	عملیات مدیریت خطر

داده‌های پژوهش نشان داد که بین میزان وقوع حوادث در استخرهای عمومی و خصوصی شهر تهران تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. همچنین نتایج نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین میزان دادخواهی در استخرهای عمومی و خصوصی وجود ندارد (جدول ۳).

جدول ۳. مقایسه میزان وقوع حوادث و میزان دادخواهی در استخرهای عمومی و خصوصی

منبع تغییرات	نوع مجموعه ورزشی	میانگین	انحراف معیار	حداقل سطح معنی‌داری	درجه آزادی	آماره t
میزان وقوع حوادث	عمومی	۲/۱۹۴	۲/۹۱۵	۰/۷۷۵	۱۱۷	۰/۲۸۶
	خصوصی	۲/۴۰۴	۵/۱۰۴			
میزان دادخواهی	عمومی	۰/۳۳۷	۰/۷۱۸	۰/۸۹۰	۱۱۷	۰/۱۳۹
	خصوصی	۰/۳۵۷	۰/۷۵۹			

بحث و نتیجه‌گیری

استنباط مدیریت خطر برای مدیران ورزشی و معلمان تربیت بدنی از اهمیت بالایی برخوردار است. معلمان تربیت بدنی و مدیران ورزشی باید نقش بازدارنده را در مقابل خطرات غیرمعمول آسیب‌زا برای شرکت‌کنندگان داشته باشند. آن‌ها باید برنامه منظمی برای بازرسی زمین‌ها و دیگر سطوح بازی، قبل از استفاده شرکت‌کنندگان داشته باشند. همچنین آن‌ها باید به‌طور منظم تجهیزات و تأسیسات را برای پیدا کردن هر گونه خرابی و فرسایش بازرسی کنند (کارول و کوناگتون، ۲۰۰۶). نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که بین میزان رویداد حوادث و دادخواهی‌ها رابطه معنی‌دار مثبتی وجود دارد. همچنین بین میزان دادخواهی‌ها و رویداد حوادث با عملیات مدیریت خطر رابطه معنی‌دار منفی وجود دارد. به عبارت دیگر نتایج تحقیق نشان داد که استخرهایی که اقدامات مدیریت خطر را به‌کار برده‌اند، با میزان رویداد حوادث و دادخواهی‌های کمتری مواجه بوده‌اند. مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده از سوی مدیران استخرها برای کاهش میزان وقوع حوادث و دادخواهی‌ها عبارت‌اند از: کنترل مواد خارجی در کف استخر، بازرسی منظم تجهیزات در شروع کار، روشن‌سازی و نورپردازی درون مرکز آبی، برنامه زمان‌بندی تعمیر و نگهداری تجهیزات و ساختمان، آموزش‌های ایمنی و استفاده از فرم‌های اعلام خطر، نظارت و بازرسی تجهیزات استخر، نورپردازی مناسب مرکز آبی، استفاده از فرم‌ها و آگهی‌های اعلام خطر، فراهم کردن آموزش ایمنی برای شرکت‌کنندگان و کارکنان کافی برای نظارت مشتریان در ابتدای هر نوبت. ایزدی (۱۳۸۸) نشان داد که مدیریت استخرها در شناسایی و کنترل خطرها در استخرهای عمومی و خصوصی تفاوت معنی‌داری ندارد، اما در نحوه ارزیابی خطرها در استخرهای عمومی و خصوصی تفاوت معنی‌داری دارد.

با توجه به اینکه نمی‌توان از وقوع دادخواهی‌ها جلوگیری کرد، اگر کارمندان اصول غفلت را درک کنند و مدیریت خوبی داشته باشند، می‌توان آن‌ها را کاهش داد (کیسر، ۱۹۸۶). بنابراین

ضروری است که مدیران تأسیسات عناصر غفلت را درک کنند (وندرا اسمیسون، ۲۰۰۱). افزایش دادخواهی‌ها در حوزه‌های تفریحی نیاز به حرفه‌های تفریحی را برای کاهش خطراتی که سبب آسیب و ضررهای مالی می‌شود نشان می‌دهد. مدیریت خطر و کاربردهای آن شکلی از کنترل خطر است و به وسیله متخصصان در صنعت تفریحات به عنوان یک نیاز در حوزه ساختار سازمانی تأسیسات تفریحی شناسانده شده است (گیلز و گونسولین، ۱۹۹۱). کاهش صدمات قابل پیش‌بینی در ورزش اخیراً از توجه زیادی برخوردار شده است. این مسئله تا اندازه‌ای به دلیل افزایش دادخواهی‌ها از غفلت معلمان، مربیان، سازمان‌های تفریحی و دیگر رهبران برنامه‌های ورزشی و تفریحی است (گری، ۱۹۹۱).

از کسانی که برنامه‌های تفریحی، ورزشی و تربیت‌بدنی را رهبری می‌کنند، انتظار می‌رود شماری از وظایف قانونی را انجام دهند. بر طبق یافته‌های هرونیک و اسپنگلر^۱ (۲۰۰۲) قانون وظیفه مربیان، مدیران تفریحی و کارمندانشان را برای فراهم کردن تأسیسات ایمن، هم برای شرکت‌کنندگان و هم برای تماشاچیان به رسمیت شناخته است. تأسیسات تربیت‌بدنی و ورزشی که ساختار، برنامه و طراحی ضعیفی دارند ممکن است منجر به مشکلاتی برای مدیران برنامه‌ها در تأسیساتشان شوند. طراحی ضعیف تأسیسات ممکن است برنامه‌هایی مانند نگهداری و نظارت تأسیسات را با محدودیت مواجه کند و مهم‌تر باعث افزایش مواجهه شرکت‌کنندگان با شرایط خطرناک شود. این عوامل می‌تواند به احتمال بیشتر آسیب‌ها و افزایش دادخواهی‌ها از غفلت سازمان‌ها منجر شود. کنترل تأسیسات تفریحی، تربیت‌بدنی و ورزشی یکی از مهم‌ترین وظایف مدیران تأسیسات است (سیدلر، ۲۰۰۶).

از دیگر نتایج این تحقیق این بود که بین میزان وقوع حوادث و میزان دادخواهی‌ها در استخرهای عمومی و خصوصی شهر تهران تفاوت معنی‌داری وجود ندارد، اما نتایج حاکی از آن است که میانگین وقوع حوادث (۲/۴۰۴) و میزان دادخواهی (۰/۳۵۷) در استخرهای خصوصی بالاتر از میانگین وقوع حوادث (۲/۱۹۴) و میزان دادخواهی (۰/۳۳۷) در استخرهای عمومی است. بنا به نتایج تحقیق می‌توان دریافت که اقدامات مدیریت خطر برای کاهش دادخواهی‌ها و میزان وقوع حوادث در استخرهای خصوصی تا حدودی بهتر از اقدامات مدیران استخرهای عمومی بوده است. بیشتر محیط مراکز آبی قابلیت پویایی و خطرات بالایی دارند و روزبه‌روز و حتی دقیقه به دقیقه عوامل خطر آن‌ها تغییر می‌کند. فلتمیر هفت مرحله را برای افزایش ایمنی در مدیریت خطر مراکز آبی در نظر می‌گیرد که عبارتند از: ۱- شناسایی اهداف و مقاصد، ۲- سازمان دادن یک گروه ارزیابی، ۳- شناسایی و اندازه‌گیری خطرات، ۴- فراهم کردن اختارها و هشدارهای مؤثر، ۵- آموزش کارکنان، ۶- نگهداری و ثبت اسناد و مدارک و ۷- بازرسی و بازبینی ایمنی و عملکرد.

خطرات بسیاری در محیط‌های آبی قابل شناسایی نیستند، بنابراین اگر مدیران مراکز آبی هفت مرحله بالا را دنبال کنند و آن‌ها را به کار گیرند، می‌توانند نسبت حوادث در مراکز آبی خود را کاهش دهند (سیائو، ۲۰۰۵).

امنیت شرکت‌کنندگان، کابران و تماشاچیان در رویدادهای ورزشی از نگرانی‌های اصلی مدیران تأسیسات ورزشی است (مادن، ۱۹۹۸). اگر مدیر تأسیسات ایمنی تأسیسات را حفظ نکند، منجر به آسیب حضار، کاربران و تماشاگران رویدادهای ورزشی خواهد شد. هر چند حوزه‌های زیادی از قوانین وجود دارند که برای مدیران ورزشی اهمیت دارند، اما تعداد زیادی از دادخواهی‌ها متوجه فراهم‌کننده خواهد بود (وندراسمیسون، ۲۰۰۱). بنابراین پیشرفت و توسعه سیستم‌های مدیریت خطر در کاهش خطرات آسیب‌های ورزشی مؤثر است و افزایش شرکت‌کنندگان و کاربران ورزشی را در پی خواهد داشت (دونالدسون، ۲۰۰۸). مدیران خطر کسانی هستند که مهارت نوآوری انجام دادن بعضی از راهبردهای مورد علاقه مدیریت خطر را داشته باشند. راهبردهای ابتکاری شامل به کارگرفتن وظایف اداری سنتی، مانند بازرسی درونی و مشاور، قانونی، استفاده از سازمان‌های داوطلب برای اجرای فعالیت‌های مدیریت خطر و به‌کارگرفتن مشاوران یا متخصصان داخلی برای توسعه مفهوم مدیریت خطر می‌شود. مدیران خطر اثربخش بیشتر زمان خود را روی کم کردن خسارات واقعی و دادخواهی‌هایی که ممکن است سازمان آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهند برنامه‌ریزی می‌کنند (هارویل، ۲۰۰۳). مدیریت خطر رویکردی برای کاهش دادخواهی‌های بالقوه قانونی است؛ روشی پیشگیرانه برای شناسایی حوزه‌های مشکل‌زای بالقوه است، قبل از اینکه منجر به زیان و ضرر شوند. هدف این رویکرد مدیریتی ایجاد محیطی ایمن و رویکردهای عملیاتی قانونی برای کاهش خطرات است. آموزش تمام افراد درگیر، پذیرش اهمیت مدیریت خطر و در نظر گرفتن ایده‌های مطلوب برای موفقیت مدیریت خطر مسئله‌ای حیاتی است.

منابع

- ایزدی، بهزاد (۱۳۸۸). بررسی عملیات مدیریت خطر در استخرهای عمومی و خصوصی در شهر تهران، نشریه مدیریت ورزشی دانشگاه تهران، شماره ۲، صص ۱۴۹-۱۶۵.
- Aaron, T.C (2004). *Factors affecting the performance levels of risk management behaviors of Florida high school athletic directors*, Doctoral Thesis, The Florida State University College of education.
- Baley, J.A., Mathews, D.L (1984). *Law and liability in athletics, physical education, and recreation*, Newton, MA: Allyn and Bacon.
- Burnstein, I.M (1994). *Liability for injuries suffered in the course of recreational sports: application of the negligence standard*, University of Detroit Mercy Law Review, 71: 993-1023.

- Carroll, M.S., Connaughton, D.P (2006). *Proper maintenance of athletic fields and legal liability*, Journal of Physical Education, Recreation & Dance, 77(5): Research Library P. 10.
- Cotton, D.J (2001). *Defenses against liability*. In D. J. Cotton, J. Wolohan, & T. J. Wilde (Eds), law for recreation and sport managers (PP. 59-74). Dubuque, IA: Kendall/Hunt.
- Dimitriadi, A., Dimitriadi, S (2007). *A Conceptual model of risk management and its importance for sport & leisure*, Sport Management International Journal, 3(1): 19-26.
- Donaldson, A., Borys, D., Finch, C., Middleton, M (2008). *Developing an instrument to assess the sports injury risk management systems (SIRMS) of community sports clubs*. Journal of Science and Medicine in Sport.
- Giles, M., Gonsoulin, S (1991). *Risk management with teeth*,. National Intramural Recreation Sports Association Journal, 15(3): 3-6.
- Girvan, G., Girvan, J.T (1993). *Risk management practices in athletics-A content analysis*, Journal of Physical Education, Recreation & Dance, 64(4): Research Library, P 26.
- Gray, G.R (1991). *Risk management planning: conducting a sport risk assessment to enhance program safety*, Journal of Physical Education, Recreation and Dance, 62(6): Research Library, P 29.
- Harwell, R (2003). *A study of effective risk management practices in higher education*, Doctoral dissertation, Baylor University, Waco, Texas.
- Hsiao, R (2005). *Analysis of risk management practices and litigation status in aquatic centers*, Doctoral dissertation, Florida State University College of Education, Copyright by ProQuest Information and Learning Company.
- Kaiser, R.A (1986). *Liability and law in recreation, parks, and sports*,. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Lhotsky, G.J (2006). *An Analysis of risk management at NCAA Division I-A Football Stadiums*, Doctoral dissertation, Florida State University College of Education, Copyright by ProQuest Information and Learning Company.
- Madden, T.D (1998). *Risk management and facility insurance*, In T. D. Madden (Ed.), Public assembly facility law (pp. 199-230). Irving, TX: International Association of Assembly Managers.
- Mulrooney, A., Ammon, R.JR (1995). *Risk management practices and their impact on insurance premiums and loss reserves*, Journal of legal aspects of sport, 5(3): 57-67.
- Mulrooney, A., Farmer, P (1995). *The management of sport: its foundation and application (second Ed.)*. St. Louis: B. Mosby.
- Otago, L., Brown, L (2003). *Risk management models in netball*, Journal of Science and Medicine in Sport, 6(2): 216-225.
- Seidler, T.L (1999). *Planning facilities for safety and risk management*, In T. H. Sawyer (Ed.), Facilities planning for physical activity and sport (pp. 65-73), Dubuque, IA: Kendall/Hunt Publishing Company.
- Seidler, T.L (2006). *Planning and designing safe facilities*, Journal of Physical Education, Recreation & Dance, 77(5): Research Library P 32.

-
- Shangjun, W., Xinjian, Zh (2012). *Problems of mega-events engineering risk management in China*, Systems Engineering Procedia, 4: 431-437.
 - Styles, A.E (2002). *The development of risk management recommendations and guidelines for a university recreational facility*, Doctoral dissertation, Kent State University of Ohio, Copyright by ProQuest Information and Learning Company.
 - Van der Smissen, B (1990). *Legal liability and risk management for public and private entities*, Cincinnati: Anderson Publishing Company.
 - Van der Smissen, B (2001). *Elements of negligence*, In D. Cotton, J. T. Wolohan, & T. J. Wilde (Ed.), *Law for recreation and sport managers* (pp. 37-45), Dubuque, IA: Kendall/Hunt Publishing Company.

The Role of Risk Management Practices in Decrease of Lawsuits Concerning of Tehran's Swimming Pools

Izadi B.^{1*}, Kozechian H.², Ehasni M.³, Sadeghi Broojerdi S.⁴, Solimani R.⁵

¹Assistant Professor, University of Kurdistan, ^{2&3}Associate Professor, Tarbiat Modares University,
⁴Associate Professor, University of Kurdistan, ⁵M.A, Sport Management

Received: 3 January 2013

Accepted: 8 May 2013

Abstract

Objective: The purpose of this research was to study the influence of risk management practices in decrease of lawsuits concerning public and private swimming pools.

Methodology: The statistical population of the research included 310 managers of public and private swimming pools which 119 were selected as statistical sample by means of random sampling. The research method was descriptive and survey, and in measurement form. The instruments of the study were 2 questionnaires, which one of them evaluated demographic data and general information and the other risk management practices. Questionnaire's validity were determined by alpha kronbach method. The required information was collected by interviews during the time acting of managers in pools gathered and the data was analyzed by using person correlation coefficient and T-test.

Results: The results of this study indicated that: there is not any significant relationship between experience and risk management practices. Significant relationship existed between accidents/injuries in swimming pools and lawsuits in swimming pools. In addition, significant relationship existed between risk management practices and lawsuits.

Conclusion: The rate of of accidents and lawsuits can be reduced by applying risk management practices in swimming pools which will can be provided a safe environment for it's users.

Keywords: Risk management, Lawsuits, Pools.

*E-mail: B.izadi@yahoo.com
